

Olympiáda v českém jazyce
50. ročník, 2023/2024
Školní kolo – zadání II. kategorie

přidělené soutěžní číslo	body		
	gramatika	sloh	celkem

Jméno a příjmení:

Škola:

1. Napište čtyři věty. V každé z nich použijte tvar *čtvrtí* tak, aby byl vždy tvarem jiného slova. Ke každé větě připište základní tvar tohoto slova (tj. tvar, který byste našli ve slovníku).

i) Věta:

Slovníkový tvar:

ii) Věta:

Slovníkový tvar:

iii) Věta:

Slovníkový tvar:

iv) Věta:

Slovníkový tvar:

2. Žáci dostali za úkol převést do trpného rodu větu *Dnes hráli R.U.R.* Jeden z žáků nepochopil větu tak, jak ji učitel zamýšlel, a upravil ji takto: *Dnešní zápas byl hrán R.U.R.*

a) Uveďte, jak v zadané větě chápal větný člen *R.U.R.* vyučující a jak žák.

Větný člen v zadané větě podle vyučujícího:

Větný člen v zadané větě podle žáka:

b) Uveďte dvě jazykové vlastnosti zadané věty, které umožňují i žákovo řešení.

c) Upravte zadanou větu tak, abyste vyloučili žákovo chápání jejího smyslu, tedy tak, aby slovo *R.U.R.* nemohlo být ve vaší větě tím větným členem, za který jej považoval žák. Do věty můžete přidávat další slova, ale tvary slov ze zadané věty neměňte.

3. a) Každou z následujících neobratně formulovaných vět upravte dvěma způsoby tak, abyste zachovali jejich smysl a abyste formulační neobratnost odstranili.

Budete platit víc za cenu tepla.

i)

ii)

Prodejci zdražili ceny aut.

i)

ii)

b) V první zadané větě je použita podoba slova *víc*. Uveďte jeho druhou možnou podobu a obě podoby posuďte ze stylistického hlediska.

4. Přečtěte si následující text:

Mnohem důležitější než vyhrát je užít si tu cestu k cíli. S dobrými přáteli není žádná cesta dlouhá.

a) Text obsahuje několik druhů příslovečných určení, a to i takových, která ve škole možná nejste zvyklí rozlišovat. Z následující nabídky takových druhů příslovečných určení vyberte pro každý z výrazů i)–iii) ten druh, v jehož funkci v zadaném textu tento výraz vystupuje:

příslovečné určení míry
příslovečné určení původu
příslovečné určení společenství
příslovečné určení výsledku děje
příslovečné určení účinku
příslovečné určení zřetelově srovnávací

i) *mnohem* –

ii) *než vyhrát* –

iii) *s (dobrými) přáteli* –

b) Z první věty zadaného textu vypište podmět:

c) Ze druhé věty zadaného textu vypište přísudek:

5. Přečtěte si následující větný celek:

Vzhledem k tomu že nebylo jednoznačně specifikováno které jevy do skupiny patří tak do ní byly zařazeny nejružnější případy.

a) Doplněte do větného celku interpunkci.

b) Větný celek upravte tak, abyste z něj odstranili stylizační nedostatek, ale nezměnili význam sdělení. Můžete vypouštět slova, měnit slovosled a přizpůsobovat interpunkci, jiné změny neprovádějte.

c) Napište dvě slovní spojení, která by bylo možno v zadaném souvětí použít místo spojení *vzhledem k tomu*.

6. a) Použijte ve větách nebo v souvětích následující přídavná jména tak, aby byl zřetelný jejich význam. Ve větách můžete zadaná přídavná jména užít v kterémkoli tvaru, kromě záporné podoby těchto slov (např. *neúnavný*). Význam přídavného jména v každé větě popište.

unavený, únavný, unavitelný, únavový

Věta se slovem *unavený*:

Význam slova *unavený*:

Věta se slovem *únavný*:

Význam slova *únavný*:

Věta se slovem *unavitelný*:

Význam slova *unavitelný*:

Věta se slovem *únavový*:

Význam slova *únavový*:

b) Uveďte, které ze zadaných slov je významově nejbližší slovu *unavující*.

Olympiáda v českém jazyce
50. ročník, 2023/2024
Školní kolo – zadání slohového úkolu

II. kategorie

Dopis mému o pět let mladšímu já

Představte si, že máte možnost napsat sami sobě dopis do minulosti. Téma zpracujte formou prózy. Doporučená délka dopisu je 200–300 slov.